

Somàlia i Libèria, guerres oblidades

És ben conegut l'escàs interès de l'opinió pública occidental pels afers del continent africà i que aquest interès, quan es desperta, acostuma a ser provocat per alguna catàstrofe. Somàlia i Libèria són dos exemples d'aquest fenomen.

Somàlia, país situat a la Banya d'Àfrica, va saltar a l'actualitat internacional a principi dels anys 90. Antiga colònia anglesa i italiana, independent des del 1960, Somàlia es va acostar inicialment al bloc de l'Est. Quan a la veïna Etiòpia va triomfar un cop d'estat comunista el 1974, els soviètics la van ajudar malgrat el disgust dels somalis, enfrontats als etiòps pel control de la zona fronterera de l'Ogaden. Somàlia va anar lliscant des d'aleshores cap al bloc occidental.

El país fou governat des del 1969 per Siyaad Barre, que va establir una dictadura cada cop més brutal, usant les divisions clàniques de la societat somali per mantenir-se en el poder.

La situació va canviar radicalment a partir de final dels anys 80. La caiguda del bloc soviètic i del seu aliat etiòp van refredar l'interès dels Estats Units a la zona i la resistència contra Barre es va intensificar. El 1991 les guerrilles el van derrocar i va haver de fugir a Nigèria.

Des d'aleshores el país va quedar sumit en el caos. La zona nord, antiga colònia britànica, es va seccionar de fet. Al sud, on hi ha la capital, Mogadiscio, els conflictes entre les faccions guerrilleres van créixer, barrejant-se lluites de clan amb barralles pel poder entre els diferents *senyors de la guerra*.

A Mogadiscio, Mohamed Ali Mahdi i Mohamed Farah Aidid, ambdós del clan hawiye, es van

ARXIU / EFE

disputar la capital, mentre que "Morgan", del clan Dairood controlava el port de Kisimaio. La situació desesperada de la població civil va provocar les protestes de les ONG i de les Nacions Unides.

El 1992 l'ONU va decidir fer una intervenció militar en què els Estats Units aportarien la majoria d'efectius: l'operació "Restore Hope" ("Restaurar l'esperança"). Es va repartir l'ajut humanitari entre els civils i el març del 1993, els nord-americans van forçar un acord entre Mahdi i Aidid.

La treva es va mostrar fràgil ben aviat, i 23 cascs blaus pakistane-

sos foren morts per tropes d'Aidid. Estats Units va intentar arrestar-lo, però els problemes per fer-ho, l'oposició de França i Itàlia a la política americana i el nombre creixent de baixes entre els *marines* van provocar la retirada dels nord-americans el 1994. Les tropes de l'ONU els seguien el maig del 1995.

La guerra entre les faccions ha continuat des d'aleshores, amb un reforçament inicial del poder de Farah Aidid, que el setembre del 1995 va ocupar la ciutat de Baidoa.

Durant aquest any, però, les fac-

Un soldat nigerià pertanyent a les tropes multinacionals observa el cap d'un guerriller assassinat a Monròvia, capital de Libèria. Malgrat que Nigèria i els EUA han aconseguit aturar els enfrontaments, la pau és molt fràgil en aquest país.

Milicians de Taylor patrullen a Monròvia. Les guerrilles, que no han estat desarmades, poden desfermar una guerra de nou a Libèria (foto: arxiu / efe)

cions rivals s'han enfortit i Mahdi ha proclamat la xària o llei islàmica a la zona sota el seu control. La població civil es torna a trobar atrapada entre les lluites polítiques i a la vall del riu Juba, al Sud, s'han produït situacions de manca d'aliments i fugida de refugiats a Kenya.

El cas de Libèria presenta certes analogies amb el somali. Situada a l'Àfrica Occidental, Libèria fou fundada per acollir els esclaus alliberats a Amèrica o alta mar i el 1847 va esdevenir independent, amb un cert protectorat nord-americà encobert.

Els descendents dels esclaus, els

congo, han controlat sempre el poder i l'economia del país, en detriment de les ètnies autòctones i s'han lligat a les companyies nord-americanes del cautxú, la principal riquesa liberiana. La situació va canviar quan el 1980 Samuel Doe, cap guerriller de l'ètnia krahn va ocupar el poder i va establir una fèrria dictadura.

Com en el cas somali, a final dels anys 80 l'interès dels Estats Units a la zona va decaure i l'acció de resistència contra Doe va créixer.

El 1989 les guerrilles dirigides per Charles Taylor, un congo, amb l'adhesió d'altres ètnies com els gyo i mano, i armat des de Burkina Faso, Costa d'Ivori i, indirectament per França, van entrar al país. El 1990 Doe fou derrocat i executat.

L'anarquia i les lluites de faccions es van estendre i es va produir una intervenció de tropes internacionals formades pels països

Els regals d'

Quin temps fa?

Una proposta per divertir-vos amb la meteorologia.

4.900 PTA

jocs catalans en català

veïns, l'Ecomog. Taylor fou expulsat de la capital, Monròvia, i l'Ecomog s'hi va instal·lar.

Les guerrilles van seguir a les zones rurals, mentre que les tropes multinacionals feien ben poc per aturar el conflicte. L'Ecomog està format per soldats bàsicament nigerians, enemics de Taylor i que s'han dedicat a beneficiar-se de la corrupció i els negocis d'exportació del cautxú des de zones controlades per les faccions oposades a Taylor.

Els enfrontaments van seguir fins que l'agost del 1995, a Abuja (Nigèria) es va arribar a un acord de pau que establia un govern provisional amb participació de totes les faccions i preveia eleccions lliures per un futur proper.

El setembre Taylor entrava a Monròvia. La tensió pel poder entre les faccions va anar pujant els mesos següents, i l'abril del 1996 van esclatar disputes entre els homes de Taylor i els de Ro-

ARXIU / EFE

Un guerriller del Front Patriòtic Nacional de Libèria de Taylor executa un enemic de l'ètnia Krahn el passat mes de maig.

La situació econòmica, després dels enfrontaments que es van produir a mitjan 1996, és dramàtica.

sevelt Johnson, líder dels krahn i bona part dels ex-soldats de Doe.

Monròvia va quedar sotmesa a la lluita de bandes i es van cometre molts crims que van saltar als titulars dels noticiaris occidentals. Nigèria i els Estats Units van evacuar Johnson i es va imposar un nou acord de pau, amb Ruth

Sando Perry, una ex-senadora, com a presidenta interina. La pau, però, és molt fràgil: la situació econòmica és terrible, hi ha més de 800.000 liberians refugiats a països veïns i les guerrilles encara no han estat desarmades.

Eduard Gargallo

El joc del Quest Nadal

El savi

Preguntes i respostes sobre la nació catalana.

5.900 PTA

El joc dels Castells

L'únic joc que et permet fer la construcció castellera que vulguis.

6.900 PTA

Oferim dels tres jocs

Inclou la renovació de preguntes d'El Savi

14.900 PTA

ja els podeu
adquirir trucant al:

902 22 10 10